

ISSN 2519-4518

ISSN 2617-2372 (Online)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Юрія Федьковича**

**ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ
ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Історико-політичні проблеми сучасного світу

Збірник наукових статей

Том 44

**Чернівці
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
2021**

Друкується за ухвалою Вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича
Збірник входить до переліку фахових видань категорії «Б» з політичних наук, історичних наук, міжнародних відносин – відповідно з наказами Міністерства освіти і науки України
№ 409 від 17.03.2020 р., № 1188 від 24.09.2020 р., № 1471 від 26.11.2020 р.
Збірник входить до списку наукових журналів Республіки Польща – відповідно з наказом
Міністра освіти і науки Республіки Польща від 9 лютого 2021
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 15998-4470ПР від 09.09.2009 р.

Рецензенти:

Ігор Жалоба, доктор історичних наук, професор; *Фелікс Барановський*, доктор політичних наук, професор; *Наталія Карпчук*, доктор політичних наук, професор; *Василь Климчук*, доктор політичних наук, професор; *Ростислав Романюк*, кандидат політичних наук, доцент; *Євгенія Тихомирова*, доктор політичних наук, професор; *Наталія Хома*, доктор політичних наук, професор.

Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. – Чернівці: I-902 Чернівецький національний університет, 2021. – Т. 44. – 172 с.
<https://doi.org/10.31861/mhpi2021.44>
ISSN 2519-4518
ISSN 2617-2372 (Online)

На сторінках 44-го випуску збірника висвітлюються актуальні проблеми міжнародних відносин, їх історичні етапи, процеси, виклики сьогодення; питання політичних інститутів та процесів, а також суспільствознавчих досліджень, рецензії. Видання розраховане на науковців, викладачів, державних службовців, учителів шкіл, аспірантів, студентів.

Редколегія:

Юрій Макар, доктор історичних наук, професор (редактор-засновник);
Олександр Филипчук, кандидат історичних наук (головний редактор);
Іван Монолатій, доктор політичних наук, професор (заступник головного редактора);
Андрій Стецюк, кандидат політичних наук, доцент (відповідальний секретар);
Валентин Балюк, доктор політичних наук, професор (Польща);
Валентина Богатирець, кандидат політичних наук, доцент;
Віра Бурдяк, доктор політичних наук, професор;
Надія Бурейко, кандидат політичних наук;
Володимир Великочий, доктор історичних наук, професор;
Павел Готовецький, доктор історичних наук, професор (Польща);
Олександр Добржанський, доктор історичних наук, професор;
Павел Коваль, доктор політичних наук, професор (Польща);
Олег Козачук, доктор політичних наук, доцент;
Богдан Кордан, доктор політичних наук, професор (Канада);
Анатолій Круглашов, доктор політичних наук, професор;
Віталій Литвин, доктор політичних наук, доцент;
Віталій Макар, доктор політичних наук, доцент;
Тамара Марусик, доктор історичних наук, професор;
Любов Мельничук, кандидат політичних наук, доцент;
Пол В. Міртс, доктор політичних наук, професор (Нідерланди);
Антоній Мойсей, доктор історичних наук, професор;
Павло Молочко, кандидат політичних наук, доцент;
Штефан Пурич, доктор історичних наук, професор (Румунія);
Наталія Ротар, доктор політичних наук, професор;
Олександр Стикалін, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник (Росія);
Володимир Фісанов, доктор історичних наук, професор;
Сергій Федуняк, доктор політичних наук, професор;
Ігор Цепенда, доктор політичних наук, професор.

Адреса редколегії: Україна, 58012, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2, Чернівецький національний університет, факультет історії, політології та міжнародних відносин, кафедра міжнародних відносин, тел. +38 (0372) 509-457, E-mail: mhpi@chnu.edu.ua.

ISSN 2519-4518

ISSN 2617-2372 (Online)

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
YURIY FEDKOVYCH CHERNIVTSI NATIONAL UNIVERSITY**

**FACULTY OF HISTORY, POLITICAL SCIENCE
AND INTERNATIONAL STUDIES
THE DEPARTMENT OF INTERNATIONAL RELATIONS**

Modern Historical and Political Issues

Journal in Historical & Political Sciences

Volume 44

**Chernivtsi
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
2021**

ББК 93/99+32(100) „312”

I-902

**Published in accordance with the decision of the Academic Council of
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University**

**Edition is included in the list of professional scientific publications in Political Sciences, Historical
Sciences and International Relations, approved by Ministry of Education and Science of Ukraine
17.03.2020 № 409, 24.09.2020 № 1188, 26.11.2020 № 1471**

**Edition is included in the list of professional scientific publications in Republic of Poland, approved by
Ministry of Education and Science of Republic of Poland 09.02.2021
Certificate of registration KB № 15998-4470IP of 09.09.2009**

Reviewers:

Ihor Zhaloba, Doctor of Historical Science, Professor; *Feliks Baranovskyi*, Doctor of Political Sciences, Professor; *Nataliia Karpchuk*, Doctor of Political Sciences, Professor; *Vasyl Klymonchuk*, Doctor of Political Sciences, Professor; *Rostyslav Romaniuk*, PHD in Political Science, Associate Professor; *Yevheniia Tykhomyrova*, Doctor of Historical Science, Professor; *Nataliia Khoma*, Doctor of Historical Science, Professor.

I-902 **Modern Historical and Political Issues: Journal in Historical & Political Sciences.** – Chernivtsi:
Chernivtsi National University, 2021. – Volume 44. – 172 p.

<https://doi.org/10.31861/mhpi2021.44>

ISSN 2519-4518

ISSN 2617-2372 (Online)

The issue 44 of the journal embraces the wide range of theoretical perspectives and methodological approaches to encompassing topical issues of International Relations; reflects international historical stages, global subjects, challenges of today's world; cutting edge debates on problems of political institutions and processes as well as social science research; the reviews of academic research. The edition is intended to be of interest and use to scientists, lecturers, research workers, civil servants, teachers, postgraduates and students.

Editorial Board:

Yuriy Makar, Doctor of Historical Science, Professor (*Ukraine*), **Founder and Editor;**
Oleksandr Fylypchuk, PHD in Historical Science, (*Ukraine*); **Editor-in-Chief;**
Ivan Monolatiu, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*), **Deputy Editor-in-Chief;**
Andriy Stetsyuk, PHD in Political Science, Associate Professor (*Ukraine*), **Executive secretary;**
Walenty Baluk, Doctor of Political Science, Professor (*Poland*);
Valentyna Bohatyrets, PHD in Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Vira Burdiak, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*);
Nadiia Bureiko, PHD in Political Science, Post-doc Researcher (*Ukraine*);
Volodymyr Velykochyi, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*);
Pavel Gotowiecki, Doctor of Historical Science, Professor (*Poland*);
Oleksandr Dobrzhanskyi, Doctor of Historical Science, Professor (*Ukraine*);
Pavel Kowal, Doctor of Political Science, Professor (*Poland*);
Oleh Kozachuk, Doctor of Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Bohdan Kordan, Doctor of Political Science, Professor (*Canada*);
Anatoliy Kruglashov, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*);
Vitaliy Lytvyn, Doctor of Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Vitaliy Makar, Doctor of Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Tamara Marusyk, Doctor of Historical Science, Professor (*Ukraine*);
Liubov Melnychuk, PHD in Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Paul W. Mirts, Doctor of Political Science, Professor (*the Netherlands*);
Antonii Moisei, Doctor of Historical Science, Professor (*Ukraine*);
Pavlo Molochko, PHD in Political Science, Associate Professor (*Ukraine*);
Stefan Purich, Doctor of Historical Science, Professor (*Romania*);
Nataliia Rotar, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*);
Oleksandr Stykalin, PHD in Historical Science, Leading Researcher (*Russia*);
Volodymyr Fisanov, Doctor of Historical Science, Professor (*Ukraine*);
Serhiy Fedunyak, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*);
Ihor Tsependa, Doctor of Political Science, Professor (*Ukraine*).

Publishing House: Kotsiubynskoho Str., 2, Chernivtsi, Ukraine, 58012, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Faculty of History, Political Science and International Studies, The Department of International Relations, tel. + 38 (0372) 509-457, E-mail: mhpi@chnu.edu.ua.

<http://mhpi.chnu.edu.ua>

© Chernivtsi National University, 2021

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ, ПРОЦЕСИ, ВИКЛИКИ

Mykola Getmanchuk, Olena Straikher Peculiarities of the Concepts of International and World Order Interpretation in Modern International Relations	9
Ярина Завада Розвиток двосторонніх відносин Сирії та Ірану у XX - XXI столітті	17
Андрій Кирчів Рецепція поглядів З. Бжезінського у зовнішній політиці США другої половини XX – перших двох декад XXI ст.	23
Mariusz W. Sienkiewicz Legal and Functional Determinants of Cooperation Between Polish and Ukrainian Local Governments Since 1990	35
Ігор Цепенда, Михайло Статкевич НАТО – ключова платформа українсько-канадської безпекової кооперації	45

ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ ТА ПРОЦЕСИ

Євгенія Вознюк Особливості поширення російських фейків в Україні	52
Ігор Гурак, Ігор Цепенда Нові тенденції у внутрішній та зовнішній політиці путінської Росії на початку XXI ст. (Частина 1)	64
Наталія Ротар Процедурні аспекти використання діалогової моделі політичної участі в ЄС: рівень Європейського Парламенту	78

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Оксана Каліщук, Людмила Стрільчук Основні напрями історико-топографічних досліджень українських міст	91
Володимир Кіцак Політика Великої Британії щодо визначення східного кордону Польщі впродовж 1944-1945 рр.	105
Піотр Колаковскі Організаційно-розвідувальна діяльність польської військової розвідки у Підкарпатській Русі в другій половині 1930-х років	116
Віктор Можгін Історична пам'ять міста Славути як детермінанта формування національної ідентичності його мешканців	127

Anna Rajchel, Milena J. Jędrzejewska Internet Society and Global Culture. Revision of Interdisciplinary Project at Opole University of Technology	137
Piotr Jaworski, Paweł Juśko Działalność opiekuńcza Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej w Małopolsce Wschodniej w okresie międzywojennym	151

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Богдан Гальчак, Андрій Стецюк Українці та їх сусіди впродовж століть: політика, економіка, релігія, культура і щоденне життя	162
Тарас Ковалець XIII Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція	165

РЕЦЕНЗІЇ

Віталій Макар Про нове бачення історії. Чекаленко Л. Д. Публічна історія: виклики XXI століття	168
---	-----

Історико-політичні проблеми сучасного світу:
Збірник наукових статей. – Чернівці:
Чернівецький національний університет,
2021. – Т. 44. – С. 165-167

Modern Historical and Political Issues:
Journal in Historical & Political Sciences. – Chernivtsi:
Chernivtsi National University,
2021. – Volume. 44. – pp. 165-167

© Тарас Ковалець¹

ХІІІ Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція

Цьогоріч Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція була присвячена 400-й річниці Хотинської війни, події виняткової та надзвичайно важливої в історії Центрально-Східної Європи. У 1621 р. під Хотиним армія Речі Посполитої, до якої входили війська польські, литовські, а також найчисленніше серед підрозділів союзників Військо Запорозьке, упродовж битви, котра тривала понад місяць, домоглася воєнного паритету з армією Османської імперії, чим зупинила територіальну експансію останньої у північному напрямку, передусім на сучасні українські землі.

Професор О. Добржанський відкриває конференцію

чука, першого заступника голови Чернівецької обласної ради Миколи Гуйтора та заступника Чернівецького міського голови Юрія Лисюка. Далі слово взяли Надзвичайний та Повноважний посол Республіки Польща в Україні Бартош Ціхоцький, ректор Вищої школи бізнесу та підприємництва в Островці-Свентокшиському Павел Готовецький, Надзвичайний та Повноважний посол Республіки Литва в Україні Вальдемарас Сарапінас, Генеральний консул республіки Польща у місті Вінниця Дамян Цярцінський, консул Генерального консульства Республіки Польща у місті Вінниця Адріан Броварнік.

Далі настала черга виступів науковців. Свої доповіді представили кращі дослідники Хотинської війни. Мірослав Нагельський на базі наявної історіографічної та джерельної бази проаналізував нові погляди на Хотинську битву 1621 р., накреслюючи подальші можливі напрямки її розробки, Микола Ільків висвітлив театр бойових дій Хотинської війни у Пруто-Дністровському межиріччі, Віктор Сандуляк показав роль польсько-литовського війська як складової частини армії Речі Посполитої під час Хотинської компанії, Анатолій Філінюк з'ясував місце

Відзначення такої поважної річниці Хотинської війни передбачало участь не тільки представників наукових та політичних кіл України, а також численних гостей з-за кордону. Пленарне засідання конференції, яке відбулося у Червоній залі Університету, розпочалося з виступів ряду високих посадових осіб, в.о. ректора, першого проректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора історичних наук, проф. Василя Балуха, голови Чернівецької обласної державної адміністрації Сергія Оса-

¹ Кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Україна. E-mail: t.kovalets@chnu.edu.ua; <https://orcid.org/0000-0002-0028-6788>.

Виступ професора Мірослава Нателського

сько-литовського конкурсу юнацьких мистецьких робіт «Memory. History and future», організованого з ініціативи ГО «Інвестиції у спадщину і культуру» та ГО «Українське товариство охорони пам'яток історії та культури» за сприяння посольства Республіки Литва в Україні, Чернівецької обласної ради та видавництва «Майстер книг».

Після цього робота конференції продовжувалася на ряді секційних засідань, які відбулися у таких ракурсах: «Історія Буковини та Північної Бессарабії», «Краєзнавство та історична регіоналістика», «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни», «Україна в міжнародних зв'язках та актуальні питання міжнародних відносин».

23 жовтня, на другий день конференції, епіцентр її перемістився до Хотина, де у Державному історико-архітектурному заповіднику «Хотинська фортеця» відбувалася робота секції «Хотин 1621: війна, міф і пам'ять».

У рамках цієї секції було виголошено чимало цікавих доповідей. Насамперед належить згадати виступи хотинських науковців. Альона Іваночко присвятила свою доповідь питанню становища німецьких найманців під Хотиним, Віталій Коржик розглянув погодні умови Хотинської битви і їх вплив на перебіг

українського народу в Хотинській війні та її вплив на міжнародні відносини у висвітленні історика Меммедкесира Алекберлі, Михайло Чучко описав вплив Хотинської війни на придунайські князівства, зокрема військовий та дипломатичний аспекти участі Молдавії і Валахії у польсько-османському конфлікті, Анджей Коритко з'ясував відбиток пам'яті про Хотинську битву в польській історичній традиції, Генуте Кіркенє представила бачення образу головнокомандувача армії Речі Посполитої під Хотиним Яна Кароля Ходкевича сучасними історичними колами Литви. Завершив наукові доповіді Віктор Брехуненко аналізом посередництва Війська Запорозького у військовій співпраці між Варшавою та донським козацтвом під час Хотинської кампанії 1621 року.

На пленарному засіданні відбулося вручення ряду науковців почесних відзнак «400 років Хотинській битві» Чернівецької обласної державної адміністрації та Черні-

вецької обласної ради, а також нагородження переможців міжнародного україн-

Професори О. Добржанський і К. Генуте

Робота секції «Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни»

бойових дій, Валентин Пагор висвітлював аналогії у тактиці битв під Хотиним у 1621 р. та Кам'янцем у 1633 р., Денис Позняков проаналізував чисельність яничарського корпусу в Хотинській кампанії.

У роботі секції взяло участь також численне представництво чернівецьких дослідників. Олексій Балух з'ясував місце Буковини у польсько-турецькій війні 1620–1621 рр., Оксана Ротар розглянула обладунки польських «крилатих»

гусарів та їх участь у Хотинській битві, Андрій Федорук представив османську елефантерію у боях під Хотиним 1621 р. у світлі писемних джерел, а Фадей Яценюк розглянув хід переговорів та умови укладення перемир'я між сторонами цього конфлікту.

Не менш важливими та актуальними були проблеми, підняті у доповідях польських науковців, зокрема Павел Готовецький проаналізував геополітичну важливість Молдавії в історії Речі Посполитої, Артур Гощинський показав місце голоду і нестатків під час хотинської кампанії, Ярослав Дурка

Робота секції «Хотин 1621: війна, міф і пам'ять»

презентував висвітлення Хотинської битви 1621 р. у польських підручниках та навчальних матеріалах, Тадеуш Кшонстек розглянув хотинські перемоги в польській історії та традиції, а Томаш Чешеський представив битви під Хотиним 1621 та 1673 рр. як щасливе місце для «польської зброї».

Виступи на пленарному і секційних засіданнях супроводжувалися активними дискусіями. Українські, польські та литовські дослідники у теплій, дружній атмосфері обмінювалися досвідом, проводили паралелі подій 400-літньої давнини та протистояння наукових і політичних кіл України, Литви і Польщі нинішній збройній агресії Російської Федерації, накресливали подальші (часто спільні) наукові проєкти.